

Иосифа II имали по 2 баталиона, по 2 гренадерски и по 16 фузелерни роти, а хора около 4100 души.

Въ Франция полковетъ имали най-напрѣдъ по единъ, а послѣ (отъ времето на С.-Жермена) по 2 баталиона, съ исключение на 12 полка, които имали по 4 баталиона. Баталионитѣ били съставени най-напрѣдъ отъ 5 роти съ по 48, послѣ отъ 8 роти съ по 54 и най-послѣ отъ 10 роти (1 гренадерска, 1 егерска и 8 фузелерски) отъ 125 рѣдници всѣка.

Въ другитѣ държави полковетѣ имали нѣкож по единъ, а по-вечето по 2 баталиона, отъ 5 до 12 роти и отъ 500 до 1500 души, баталионитѣ отъ 5 до 10 роти и отъ 500 до 800 души и най-послѣ ротитѣ съ по 50 до 150 души.

Най-важни измѣнения станали въ строя и начина на дѣйствиата на пѣхотата. Още въ края на прѣидущия периодъ тънкия строй въ 4 рѣдици и пушечния огънь станали първенствующи въ европейската пѣхота; въ прусската пѣхота строя билъ още по-тънъкъ, а пушечния огънь по-свършенъ, по-силенъ и за това по-употребителенъ. При встъпването на Фридриха II на прѣстола, прусската пѣхота се строила вече въ 3 рѣдици и по-скоростъта на пълненето и стрѣлбата много надминувала пѣхотата на другитѣ армии. Отъ това ѝ прѣвѣсходство Фридрихъ II, твърдѣ естествено, трудилъ се всѣ-какъ да се ползва. Въ войнитѣ, които заели всичкото начало на царуването му, той располагалъ пѣхотата си, за усиление на огъня ѝ, въ дълги, тънки, разгнати линии. Само това вече ѝ давало въ боя важно прѣимущество надъ пѣхотата на противникитѣ му. Но прѣвѣсходството ѝ не се ограничilo съ това. Въ време на самитѣ войни и особено въ интервалитѣ на времето между тѣхъ, Фридрихъ II усвършенствувалъ до висока сте-

пень или, по-добрѣ да се каже, *създавалъ* нова тактика за пѣхотата, за което твърдѣ много способствували въведенитѣ отъ него въ употребуемые учебни лагери. Отличителнитѣ черти на новата тактика за пѣхотата били необикновенни за това време: *бързина, точностъ и правилностъ* на еволюциитѣ (движенията и построенията), прѣминуване отъ строй въ походни колони въ разгнать строй, и пушечния огънь въ този послѣдния. Бързина, точностъ и правилностъ въ движенията и еволюциитѣ Фридрихъ II придалъ на пруската пѣхота особено съ прилагане на дѣло това, което маршалъ графъ Саксонски дълго, но напразно съвѣтвалъ да се въведе въ французската пѣхота, като казвалъ, че *всичката тактика се съдържа въ краката* (*toute la tactique est dans les jambes*), именно — съ въвеждането на *мърната крачка*. За значителната подвижностъ на пруската пѣхота, бързината на еволюциитѣ ѝ и гъвкавостъта, прѣгавината на строя ѝ много способствували тактическитѣ ѝ подраздѣления за стрѣлба и еволюции, а именно: прускитѣ баталиони се раздѣляли за това, най-напрѣдъ на 4, а послѣ на 5 дивизиона, всѣки отъ по 2 взвода. Отъ еволюциитѣ, тѣзи, които въ това време се считали и дѣйствително били най-трудни и въ които пруската пѣхота прѣвѣсхождала всичкитѣ други, състояли въ захождания, най-напрѣдъ съ по-големъ, а по-послѣ съ по-малки части, въ разгъване на походнитѣ колони и особено въ движението напрѣдъ въ разгнати линии. Въ голѣмо употребуение и уважение въ пруската пѣхота били фланговитѣ движения, които се извършвали въ вдвоени отдѣления (*Marsch mit Sechsen*), а по-късно просто по отдѣления. Прѣимущественъ, почти исключителенъ родъ стрѣлба въ пруската пѣхота била стрѣлбата по плу-